

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

*Discurs de la Rectora en
l'acte d'investidura del
prof. Dr. Dr. mult. Jürgen Basedow
i del prof. Dr. Roger Chartier
com a Doctor 'Honoris Causa' per
la Universitat de València.*

València, 31 de maig de 2019

Excel·lentíssimes i il·lustríssimes autoritats acadèmiques,
Autoritats del Govern valencià,
Membres del Comitè Econòmic i Social de la Generalitat,
Antics Rectors de la Universitat de València
Representants de la Reial Societat Econòmica d'Amics del País,
Senyores i senyors,

És un plaer donar-los la benvinguda a aquest emblemàtic espai, el Paranimf de la Universitat de València, al seu edifici històric, conegut amb el nom del carrer al qual s'obri una de les múltiples portes d'aquesta casa d'estudis i de la ciència, La Nau.

Diferents portes obertes en tots els sentits. Com més portes tenia aquesta edificació que té els seus orígens en la creació de la Universitat de València com a institució, el 1499. Com ens ha recordat el nostre nou "honoris causa", el doctor Basedow, la Butlla del papa Alexandre VI el 1501 i el privilegi Reial de Ferran d'Aragó, el rei Catòlic, concedida l'any 1502, suposaren el reconeixement institucional d'una universitat que tenia uns arrels en la pròpia creació de l'antic Regne de València quan Jaume I, el rei Conqueridor, va demanar a Innocenci IV butlla papal, concedida el 1245, per poder crear una universitat a la nova València.

Les portes de l'Estudi General de València, de la Universitat de València, obertes a les persones, a la ciència i al coneixement, ho han estat sempre malgrat que els contextos històrics hagen suposat persecucions per raons científiques, ètniques, i/o polítiques.

Ben bé ho experimentà Joan Lluís Vives. La seua estàtua presideix el nostre Paranimf en un reconeixement a la seua destacada figura intel·lectual. Però cal que recordem que Vives va viure fora de la seua ciutat evitant una persecució ètnica.

No va poder fugir a aquesta el nostre catedràtic de Medicina, Lluís Alcanyís, que morí en la foguera inquisitorial. Hi ha molts més personatges històrics que han patit la intolerància, i que han estat vinculats a la nostra Universitat. Em permetran dues referències, la primera d'elles a Olimpia Arozena. El quadre que la recorda va ser ubicat recentment a aquest Paranimf, com podran observar en la galeria de personatges il·lustres que ens envolten.

La doctora Arozena va ser la primera dona professora de la Universitat de València, docent auxiliar en la secció d'Història de la Facultat de Filosofia i Lletres, membre del laboratori d'arqueologia. Parlem de l'any 1930. I sis anys després, en 1936, va ser depurada de l'activitat universitària per qüestions ideològiques.

La segona referència és al rector Joan Baptista Peset Aleixandre, afusellat al cementeri de Paterna l'any 1941.

Al llarg de les darreres dècades, com ha assenyalat el nostre nou "honoris causa", doctor Chartier, en la seua lectio, pensàvem superats aquests problemes amb l'extensió de la democràcia fins assolir els seus màxims històrics.

Senyores i senyors, a aquest Paranimf, recentment celebrarem el 70 aniversari de la proclamació d'aquesta carta de drets, i em permetran que esmente literalment, "ideal comú pel qual tots els pobles han d'esforçar-se i assegurar-se, per mesures progressives de caràcter nacional i internacional, el seu reconeixement i aplicació universals i efectius".

Malauradament, vivim temps d'incerteses, de democràcies qüestionades, de ressorgiment d'idees extremistes, de confrontació i d'intolerància. Però també ens trobem en una situació creixent de desigualtat que no sols alimenta aquest ideari sinó que suposa un repte per al progrés social i, especialment, per a eixe model social europeu que ha estat posat en perill en els darrers anys.

Tot i que al llarg d'aquestes darreres dècades hem vist processos de descolonització, la incorporació a la democràcia de diferents Estats, especialment el denominat bloc soviètic, i que recentment hem viscut un conjunt de "Primaveres Àrabs" que han estat considerades com una quarta onada de democratització, tot i que hem experimentat l'expansió de drets civils que han trencat la vergonyosa discriminació racial, hui en dia encara ens enfrontem a desigualtats intolerables.

Vulneracions de drets humans que inclouen un atemptat a la integritat física, moral i intel·lectual, essent especialment important combatre la mutilació genital femenina que encara es practica com a forma cultural i religiosa mal entesa en diferents països del món i de vegades en estats europeus. No podem oblidar les guerres que colpegen la població civil. I em permetran un esment especial a Síria i el drama que es viu a la Mediterrània i a Río Grande.

I no podem deixar de combatre les situacions de desigualtat que colpegen la dignitat de treballadors i treballadores.

Em permetran que acabe aquesta referència als drets humans amb un reconeixement especial al professor Rafael Altamira, a qui fa uns anys retérem homenatge. Magistrat internacional, ja el 1929 apostava per la protecció dels drets civils, polítics i socials. Drets que encara manquen en molts indrets, i que es veuen afectats per processos de manipulació que darrerament tracten d'afectar la llibertat de les persones i condicionar el seu comportament electoral.

El Doctor Altamira, que va compartir aules amb Vicente Blasco Ibáñez, es va llicenciar a la Universitat de València, a la seua cinc vegades centenària Facultat de Dret.

El professor Jürgen Basedow, destacat jurista, hui ha estat investit doctor "honoris causa" en atenció als rellevants mèrits que en ell concorren i que han estat esplèndidament lloats pel doctor Juan Bataller en la seua laudatio.

Professor Bataller, moltíssimes gràcies per atendre aquest encàrrec, posant en relleu la trajectòria del professor Basedow, un autèntic europeista des de la seua formació multinacional fins l'exercici del dret en l'àmbit del dret internacional.

Professor Basedow, moltes gràcies per haver acceptat aquest reconeixement universitari que us integra al nostre Claustre de professorat, del qual en bona mesura en formàveu part per la vostra especial vinculació a la nostra Universitat.

Em permetran que agraisca la col·laboració necessària en aquest acte dels padrins del Doctor Basedow, els professors Juan Bataller i Carlos Esplugues, i de la comissió d'acompanyament que han integrat el degà de la Facultat de Dret, professor Javier Palao, i els professors Francisco González Castilla, Mª Dolores Mas i Rosario Espinosa.

Com ha indicat el professor Basedow en la seua interessantíssima lectio, vivim en un món en transformació, un món que, com bé saben, ha estat definit com “societat del coneixement”, temps “postmodern”, caracteritzat per una intel·ligència col·lectiva i treball col·laboratiu, en una àmplia dimensió internacional.

Transformacions socials que afecten també les institucions acadèmiques. En eixe sentit, podem dir amb orgull que la Universitat de València és una de les principals universitats d'Espanya a nivell internacional, que destaca per ésser considerada la més innovadora de les universitats de l'Estat, i segona o tercera, segons l'any, universitat europea en recepció d'estudiants Erasmus.

Destaquem en una dimensió internacional fruit dels més de mil convenis actius de col·laboració amb universitats dels cinc continents; i especialment amb programes de doble titulació internacional de grau i de màster oficial, els Erasmus-Mundus, i la nostra presència permanent a Harvard. Comptem amb un dels quinze millors Instituts Confuci del món segons el govern de la Xina, i amb un Centre Rus acordat amb la Fundació Món Rus.

Senyores i senyores, la nostra Universitat va ser creada amb una mirada fixada a Europa, amb una vocació internacional que, més de cinc segles després, continua essent prioritat i realitat.

La recerca d'abast internacional hui es fa palesa a aquest Paranimf reconeixent dos destacats investigadors amb el doctorat "honoris causa", màxim reconeixement acadèmic a títol honorífic, que s'ha atorgat a dos destacats professors que mantenen una estreta relació amb la Universitat de València: els professors Jürgen Basedow i Roger Chartier, qui a més forma part del comitè científic de Publicacions de la Universitat de València i és un destacat historiador de la quarta generació de l'Escola dels Annales.

Moltíssimes gràcies a la comissió d'acompanyament del Dr. Chartier, integrada pel Sr. Degà de la Facultat, professor Josep Montesinos, l'antic rector d'aquesta Universitat, professor Pedro Ruiz i les professores Isabel Morant, Medalla de la Universitat, i Mª Luz Mandingorra.

Agraïment estés als professors Francisco Fuster i Francisco Gimeno, que han actuat com a padrins en aquest cerimonial.

Agraïment especial al doctor Gimeno per la seua magnífica laudatio del Dr. Chartier, un home que, en paraules del nostre professor "proporciona claus per transitar per l'univers digital del present, i possiblement del futur". Un professor profund coneixedor de la literatura del Segle d'Or i que, com ha definit en la seua laudatio el professor Gimeno té un àmbit de treball que delimiten els verbs "produir i consumir".

Dos verbs fonamentals en les formes culturals contemporànies en les quals s'ha trencat el monopoli de la producció i el consum en molts àmbits mercè les tecnologies de la informació i la comunicació.

Professor Chartier, moltíssimes gràcies per unir-vos al nostre Claustre de professorat, que tan bé conegueu. Sou un bon coneixedor de la nostra producció cultural i de les nostres publicacions. Per això us honorem amb aquest reconeixement a la vostra trajectòria i sapiència.

Reconeixements necessaris especialment en temps complexos com els actuals. Com ben bé ha assenyalat el Dr. Chartier en una lectio que evidencia el seu profund coneixement de la nostra cultura, vivim temps incerts en els quals les llibertats acadèmiques es veuen moltes vegades amenaçades, com també eixe pensament crític reflexiu, des del diàleg i la confrontació d'idees basada en el respecte a l'altre.

Són aquests elements claus i fonamentals per fer una societat de persones lliures.

Per això reivindicuem l'autonomia universitària, principi constitucional, en termes reals, i continuem demanant la supressió de determinades polítiques que han colpejat la nostra llibertat per planificar i desenvolupar estratègies de prestació del servei públic essencial que és la universitat.

Senyores i senyores, acabe ja remarcant que som una universitat pública, valenciana i d'àmbit internacional. Un Estudi General que conrea totes les branques del saber, que genera investigació, innovació i transfereix coneixement, que imparteix docència i crea cultura i pensament. Una universitat que no sols forma professionals, sinó també ciutadanes i ciutadans capaços de desenvolupar-se en un món creixement complex.

Ciutadanes i ciutadans que veuen en els professors Jürgen Basedow i Roger Chartier un exemple d'intel·lectualitat i de reflexió, valors fonamentals per fer una societat més avançada, lliure i igualitària.

Amb eixe desig els agraisc a totes i tots vostès la seua presència en aquest acte.

Moltíssimes gràcies.

VNIVERSITAT D VALÈNCIA